

ליל שבת קודש פרשת בהר - בחוקותי ה'תשס"ד

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ה' המדבר מענין אמונה והשגת המקיפים, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), יש פנימי ויש מקיף, כי מה שאדם מבין ומשיג בשכלו, זה בחינת פנימי, כי זה השכל נכנס בתוך שכלו, אבל מה שאין יכול ליכנס בתוך שכלו דהיינו מה שאי אפשר לו להבין, זה בחינת מקיפים, כי זה הדבר מקיף סביבות שכלו, ואי אפשר לו להכניסו בפנים בתוך שכלו, אבל על ידי שעוסקים לדבר אחד עם חבירו, ולהכניס בו דעת ויראת שמים, על ידי זה נכנסין אורות המקיפין, דהיינו שזוכה להבין ולידע מה שלא היה מבין ויודע בתחילה, כי כשעוסק לדבר עם בני אדם, ומכניס בהם דעתו, נמצא שנתרוקן מוחו מהשכל והדעת שהיה לו, אזי על ידי זה נכנס השכל המקיף לפנים, כי על ידי שנתרוקן שכלו על ידי שהכניס דעתו, על ידי שהכניס דעתו בחבירו, על ידי זה נכנס המקיף לפנים, וזוכה להבין בחינת השכל המקיף, דהיינו שמבין מה שלא היה יכול מתחילה וכו', עיין שם כל זה היטיב בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה זהו עיקר עבודת האדם בכל ימי חייו לעלות תמיד מדרגא לדרגא, להבין בשכלו מה שהיה סתום ממנו עד עכשיו, כי כל אחד כפי בחינתו יש לו פנימי ומקיף, הפנימי הוא מה שיש בתוך שכלו ומה שהוא מבין היטיב, והמקיף הוא מה שעדיין מקיף את שכלו, ואינו נכנס בתוכו ממש, רק מקיפו מסביב, ויודע קצת ממנה, כי רואה אותה ממרחק, אבל אינו נכנס לתוך פנימיות שכלו, והוא בחינת אמונה אצלו, כי רואה ומאמין בה, אבל אינו מבין אותה על בוריה, והנה כשאדם זוכה להשפיע על אחרים ולהכניס בהם שכלו ודעתו, אזי זוכה לקבל בכל פעם פנימי חדש ומקיף חדש, כי מה שהיה אצלו מקודם בחינת מקיף, עכשיו על ידי שנתרוקן שכלו בדברו עם חבירו, המקיף נכנס בפנים, ואזי מקבל מקיף חדש, וכן הולך מדרגא לדרגא, ולכן אמר רבי (מכות י.) ומתלמידי יותר מכולן, כי על ידי שאדם לומד עם תלמידים נתרוקן שכלו תמיד, ובכל פעם מקבל פנימי ומקיפים חדשים וכך עולה מדרגא לדרגא, אשרי לו.

וזהו המבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ק"ו) שהצדקה הכי גדולה הוא להשכיל דעת ושכל במי שחסר ממנה, בחינת (תהלים ל"ב) אשרי משכיל אל דל, היינו שמכנים שכל בתוך הדל, כי על ידי זה גם הוא באה לידי גדלות המוחין, עיין שם, כי בשעה שאדם מדבר עם חבירו להשכיל לו דעת ושכל, על ידי זה נכנסים בו בכל פעם מוחין פנימיים ומקיפים חדשים, וגם הוא בא לידי גדלות המוחין, שזהו מה שנאמר במצות צדקה, (דברים ט"ו) פתוח תפתח את ירך לו והעבט תעביטנו די מחסורו אשר יחסר לו, כי על ידי שפותח את ידו לעני, על ידי זה נפתח לו גם כן פתח חדש, כי בשעה שאדם נותן שפע של צדקה וחסד, הרי נתרוקן אצלו השפעתו, ואז מדה כנגד מדה מקבל בחזרה שפע חדש לגמרי, והוא ענין בדוק ומנוסה, שכל מי שעושה צדקה וחסד עם הבריות, בין בגשמיות בין ברוחניות, הרי הוא מקבל בחזרה כפל כפליים, ומתמלאים לו כל חסרונותיו, ולכן אשרי מי שזוכה לעסוק בצדקה תמיד, ובפרט לדבר עם אחרים דיבורי אמונה ויראת שמים, כי אז ימשיך על עצמו מוחין קדושים חדשים בכל עת, ויעלה ויתדבק בו יתברך באמת, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב בפרשת השבוע (ויקרא כ"ו) ואכלתם ישן נושן וישן מפני חדש תוציאנו, ולכאורה צריכין להבין אם יצטרכו להוציא הישן מן האוצרות מפני החדש, איזה ברכה היא זה? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי על ידי השפע שאדם מוציא לאחרים, הן בגשמיות והן ברוחניות, הרי נתרוקן אצלו השפע, ואז נכנס אצלו שפע חדש, בבחינת "ישן מפני חדש תוציאנו", כי יכנסו אצלו פנימיים ומקיפים חדשים ויעלה בכל פעם מדרגא לדרגא, וזהו מה שתירגם אונקלוס ותיבלון עתיקא דעתיק, ועתיקא מן קדם חדתא תפנון, "עתיקא דעתיק" מרמוז על המדריגות הכי גבוהות בהשגת אלקותו יתברך כידוע, כי עתיק היא בחינת הארת הכתר, התגלות המקיפים הכי גבוהים, וזהו "ותיבלון עתיקא דעתיק" היינו שתזכו להשגת כתר עליון, "ועתיקא מן קדם חדתא תפנון", שתזכו בכל פעם להשגות חדשות לגמרי, והבן, והשם יתברך יזכינו לעסוק בצדקה וחסד תמיד, ונזכה להמשיך על עצמינו הארת אלוקותו יתברך במדריגה הכי עליונה, עדי נזכה להכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.



בוקר שבת קודש פרשת בהר - בחוקותי ה'תשס"ד

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מחיגר מעשה ג' דף נ"ה עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, הבעל עגלה והנאמן שהיו יכולים לברוח ברחו, והוא נשאר על העגלה, כי כאן מתגלה את עוצם השקר של בני אדם, ואיך שאסור לבטוח על בשר ודם בשום פנים ואופן, כי החיגר השכיר נאמן ובעל עגלה שיעזרו לו לעשות עסקיו, אבל תיכף ומיד שעבר עליו צרה, ונפלו עליו גזלנים, הם ברחו לנפשם והשאירו אותו לבד, וכן הוא אצל כל אדם, שהרבה חברים יהיו לו עד שיגיע עת צרה חס ושלום, אבל אז כולם יעזבו אותו, ולכן אסור מתחילה לבטוח על שום בשר ודם, רק לשם כל אמונתו ובטחונו על השם יתברך, ואז אף פעם לא יפסיד.

ובאו ולקחו התיבה של המעות, ושאלו אותו למה אתה יושב? והשיב שאינו יכול לילך, וגזלו התיבה והסוסים והוא נשאר על העגלה, כי הנה החיגר החזיק את המעות שלו בתוך תיבה שהוא ארגו, ומבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' י"ח) שארגו הוא בחינת רוגז, בחינת קרטליתא, היינו ארגו, דמקבעי בה אבנים טובות, עיין שם, כי עד שאדם זוכה לאסוף לעצמו סכום כסף ואבנים טובות, בוודאי צריך לעמול על זה ביגיעה רבה מאד, ולעבור בכל מיני נסיונות של כעס ומכאובות, וכמו שפעם אמר רביז"ל, שהעבודה הכי קלה בעסקי עולם הזה, קשה הרבה מהעבודה הכי קשה של עסקי עולם הבא, כי מהו עסק קל בעולם הזה? משא ומתן, והאדם צריך להכין עצמו כמה ימים לנסוע על היריד, ולטרוח במלמול הדרך, הכל על ספק ריווח, והעבודה הכי גבוה בעבודת ה' הוא תפילה, והפה של האדם מוכן בכל עת להרוויח בכל מילה ומילה אוצרות מליאות, ואף על פי כן קשה וכבד על האדם לעשות אותה, ולכן בעסקי עולם הזה בוודאי עובר על האדם הרבה כעס ומכאובות עד שמרוויח כסף וממון, וגם אחר כך בא הבעל דבר, ומנסה לקחת מה שיש בידו כדי שיצטרך לעמול ולתייגע עוד הפעם, ולכן באו הגזלנים אל החיגר, ובתחילה לקחו ממנו רק התיבה של הכסף, ושאלו אותו, למה אתה יושב ואין אתה בורח? וכשענה להם שאינו לו כח לברוח, אזי גזלו ממנו גם את התיבה עם הסוסים, כי הסוסים הם בחינת היום והלילה שפורחים אצל האדם במהירות

רב מאד, וכמו שהמשיל פעם הרה"ק רבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל את היום והלילה, לסוס לבן וסוס שחור שרצים במהירות, ואם אינו זוכה למלאות אותם עם טוב הרבה אמיתי ונצחי, אזי הם נגזלים על ידי הסטרא אחרא וכת דיליה, ולא נשאר לו כלום, וזה מה שקרה עם החיגר, שגנבו ממנו התיבה עם המעות שהם הונו ורכושו שהרוויח ברוגז ובקושי, וגם גזלו ממנו את הסוסים והזמן ולא נשאר לו כלום.

והנאמן והבעל עגלה (שברחו למקום שברחו) ישבו עצמם, באשר שלקחו פרוקלאדין (התחייבות) מפריצים, ולמה הם לשוב לביתם שיוכלו לבוא בשלשלאות, טוב להם לישאר שם (כמקום שברחו לשם), ויהיו בכאן נאמן ובעל עגלה, והנה עוד הפעם רואים את עוצם השקר שלהם, שמקודם ברחו מן החיגר והשאירו אותו לנפשו בלי כלום, ועכשיו הם מוכנים להיות נאמן ובעל עגלה אצל אחרים, ומן הסתם יעשו לו כמו שעשו להחיגר, כי מדת השקר מתגבר מאד אצל בני אדם, ותמיד מחפשים טובות עצמם, ומן הזולת לו איכפת להם כלל, ואשרי מי שאינו סומך על אחרים כלל, רק משים כל בטחונו בה, ואז אף פעם לא יפסיד, והשם יתברך יזכינו לאמונה ובטחון חזקה בו יתברך, ונזכה להמשיך כל הצטרכותינו ממנו יתברך לבד, ואז יהיה לנו כל טוב בזה ובכא לנצח אמן ואמן.



סעודה שלישית פרשת בהר - בחוקותי ה'תשס"ד

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ס"ז המדבר מענין מאורי אור ומאורי אש, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על תמצית דברי רביז"ל בתורה זו), יש מאורי אור ומאורי אש, והם זה לעומת זה, שכשיש כח למאורי אור אזי נכנעין מאורי אש, וכן להיפוך חס ושלום, שכשנכנעין ונסתלקין מאורי אור חס ושלום, אזי מתגברין מאורי אש, וזה בחינת חורבן בית המקדש, בחינת (איכה א') ממרום שלח אש בעצמותי וכו', וזה בחינת ההעלמה שנתעלם היופי והפאר של כל העולם, שהוא הצדיק האמיתי שהוא בחינת יוסף, וכשזה הפאר והיופי נתגלה בעולם, אזי נפתחין העינים של

העולם, שכל מי שנכלל בזה הצדיק דהיינו שמתקרב אליו נפתחין עיניו, והעיקר להסתכל על עצמו וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה יש מאורי אור, שהוא הארת אלקותו יתברך המאיר בכל העולם כולו, שהאדם זוכה לראות אלקותו יתברך מכל פרט של הבריאה, שזהו עיקר האור, ועל שם זה ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, שיזכו הבריות ליהנות מאור הזה, בבחינת (בראשית א') וירא אלהים את האור כי טוב וגו', והאור הזה היה מאיר ביותר בבית המקדש, כי משם יוצא האור לכל העולם כולו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה ריש פרשת בהעלותך) וכי לאורו הוא צריך, אלא משם יוצא אור לכל העולם כולו, עיין שם, ואפילו כשאין לנו בית המקדש בפועל ממש, אבל כשיש לאדם דעת, אזי נחשב כאילו נבנה בית המקדש בימיו, וכמו שאמרו (ברכות ל"ג.) כל מי שיש בו דיעה כאילו נבנה בית המקדש בימיו, נמצא שיש לאדם בית המקדש בקרבו ממש, ואזי מאיר אצלו המאורי אור, והוא רואה אלקותו יתברך מכל פרטי הבריאה ומתענג על נועם זיו השכינה ממש.

אבל זה לעומת זה עשה האלקים, וכנגד המאורי אור יש מאורי אש, שהם אש הכעס ואש התאוות והמדות רעות המכלים את האדם לגמרי רחמנא ליצלן, וזה בחינת חורבן בית המקדש שהיתה על ידי אש, כי על ידי שהתגברה העוונות ניתנה רשות לאויבים להצית אש בבית המקדש, וכן הוא אצל כל אחד ואחד כשאנו זוכה לשלוט על יצרו והולך אחר תאות גופו וכעס לבבו, הרי הוא נשרף לגמרי על ידי המאורי אש המסככים אותו, בבחינת (איכה א') ממרום שלח אש בעצמותי וגו', שהאש מכלה עצמותיו ממש רחמנא ליצלן, ולכן עיקר עבודת האדם לכבות אש הכעס והתאוות הבווערים בקברו, ולהפוך את המאורי אש למאורי אור, עד שיאיר אצלו שכינת עוזו יתברך באור נערב ונפלא מאד.

והנה עיקר דבר זה נעשה על ידי שזוכה להתקרב אל הצדיק האמת שבדור שהוא היופי והפאר של הדור, כי אצל הצדיק מאיר המאורי אור של הקדוש ברוך הוא, כי הוא כולו אור וכולו דבוק בו יתברך, שזהו עיקר החן והיופי, ועל כן כל מי שמתקרב אליו נפתחין עיניו לראות עם האור הזה, ומתחיל להסתכל על עצמו איפוא הוא אוהו בכל המדות, וכל מה שזוכה להתקרב אל הצדיק, כך בודק עצמו היטיב איפוא הוא אוהו בכל המדות, עד שלאט לאט מתחיל לתקן מדותיו ולהאיר על נשמתו אורו הגדול של הקדוש ברוך הוא.

אבל הצדיק הזה מאד נסתר ונעלם מעיני העולם, כי יש העלמה, שנתעלם אור הצדיק מאנשי העולם, ואז קשה מאד לבני אדם להתקרב אליו, והעלמה זאת נעשית על ידי שמתפרסמים בעולם מפורסמים של שקר שקוראין "טאטירין", והם מעלימים מאד את השם של הצדיק האמת, כי עושים את עצמם כאילו יודעים איך להנהיג העולם, ובני אדם באים אליהם, אבל אצלם נמצא רק מאורי אש, היינו התגברות אש הכעס והתאוות, ובני אדם המתקרבים אליהם גם כן נכשלים בזה, וגורמים חורבן העולם רחמנא ליצלן, ומחמת כל זה קשה מאד לבני אדם להתקרב אל הצדיק האמת, כי הם מעלימים ומסתירים אותו, ועל כן צריכין להתפלל הרבה אל השם יתברך שינצל ממפורסמים של שקר, ויזכה להתקרב אל הצדיקים אמיתיים שבדור שאצלם שרוי המאורי אור, ושיאירו על נפשו אור אלקותו יתברך, כי הכל תלוי בתפילה, כפי שאדם מוציא כיסופיו ורצונותיו מפיו, שיזכה לינצל משקרנים וצבועים, ושיזכה להתקרב אל הצדיק האמת שבדור, כן יזכה לזה באמת.

וזהו בחינת קדושת שבת, כי בשבת קודש מאיר המאורי אור ביותר, ונפתחין עיני האדם לראות אלקותו יתברך, וכמו שכתוב אצל שבת (שמות מ"ז) "ראו" כי ה' נתן לכם את השבת, "ראו" דייקא, וכן איתא בתיקונים (תיקון ע') שבת הוא ש' - בת, תלת גוונין דעינא ובת עין, שקדושת שבת מאיר ביותר באור העינים, להאיר עיני האדם באור אלקותו יתברך, וכן שבת מאיר לבית המקדש, כי בית המקדש הוא גם כן בחינת עינים, וכמו שכתוב (יהזקאל כ"ד) גאון עוזכם ומחמד "עיניכם", ועל כן בכל מקום שזוכר בנין בית המקדש, נזכר שבת, ובכל מקום שהזכיר על מלאכת המשכן הזהיר מקודם על שבת, כי שבת מאיר לבית המקדש, כי שניהם פועלים להאיר עיני האדם באור אלקות יתברך, וזהו גם כן אור הצדיקים הנקראים "עיני" העדה, כי הם מאירים עיני המתקרבים אליהם, ולכן הצדיקים נקראים שבת, וכמובא בזהר (נשא קמ"ד): שתלמידי רבי שמעון בר יוחאי אמרו לו, אנת הוא שבת דכולהי יומי, אתם ה'שבת של ששת ימי החול, כי אצל הצדיקים מאיר אור אלקותו יתברך כל השבוע כמו בשבת וכמו בבית המקדש, וכל מי שזוכה להתקרב אליהם נפתחין עיניו לראות באלקותו יתברך, ולכן אשרי מי שמרבה מאד בתפילה שיזכה להתקרב לצדיקי אמת שבדור, כי אז בודאי יהיה הקדוש ברוך הא בעזרו למצוא המאורי אור שבימי חיו, ויאירו ימיו ושנותיו באור אלקותו יתברך, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה בפרשת השבוע מצינו אחד מהמקומות המוזכרים בדברי רבינו"ל הנ"ל, שזוכר בנין בית המקדש ביחד עם שבת, וכמו שכתוב (ויקרא כ"ו) את שבתותי תשמורו ומקדשי

תיראון, כי משמירת שבת בא הארה גדולה לעיני האדם עד שזוכה לראות שכינת עוזו יתברך כמו בבית המקדש, שזהו בחינת ומקדשי תיראון, ששבת מאיר לבית המקדש, וזהו מה שמסיים הפסוק אני הוי"ה, כי מבואר בדברי רביז"ל בתורה זו, שעיקר הארת העינים הם על ידי הארבע אותיות של שם הוי"ה ברוך הוא, שזוכים להאיר לפני עיני האדם בשעה שזוכה לקדש עצמו ולהמשיך עליו המאורי אור, כי עולה ומתענג בנועם זיו השכינה, ושמו יתברך מאיר לפני עיניו בקביעות עצום, אשרי לו, והשם יתברך יזכינו להמשיך על עצמינו אור שכינת עוזו יתברך, עדי גזכה לראות כמו עינינו בבנין בית המקדש ובגאולתן של ישראל במהרה בימינו אמן ואמן.

